

Utfärdad i Helsingfors den 27 november 2013

Statsrådets förordning om hälsoövervakning av djur och om bekämpning av djursjukdomar vid artificiell reproduktion av djur

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs med stöd av 8§ 3 mom., 9§ 4 mom. och 46§ 4 mom. i lagen om djursjukdomar (441/2013):

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1§

Tillämpningsområde

I denna förordning föreskrivs det om obligatorisk hälsoövervakning enligt 8§ i lagen om djursjukdomar (441/2013) och om frivillig hälsoövervakning enligt 9§ i den lagen samt om hälsoklassificering av djurhållningsplatser i anknytning till hälsoövervakningen. I förordningen föreskrivs det dessutom om de djurarter på vars artificiella reproduktion de krav enligt 46§ i nämnda lag som gäller tillståndsplikt för verksamheten ska tillämpas.

2§

Definitioner

I denna förordning avses med

- 1) *höna* fågel av arten *Gallus gallus*,
- 2) *broiler* höna som föds upp för köttproduktion,
- 3) *värphöna* höna som föds upp eller hålls för produktion av ägg avsedda för konsumtion,
- 4) *avelsfjäderfä* fågel som föds upp eller hålls för produktion av kläckägg,
- 5) *kalkon* fågel av arten *Meleagris gallopavo*,
- 6) *svin* alla tamsvinsraser som hör till arten *Sus scrofa*, samt hägnade vildsvinsraser,
- 7) *får* tamfårsraser som hör till arten *Ovis aries*, med undantag för mufflonfår
- 8) *get* tamgetsraser som hör till arten *Capra hircus*,

- 9) *hästdjur* hovdjur och korsningar av dessa enligt artikel 2.2 led c i kommissionens förordning (EG) nr 504/2008 om tillämpning av rådets direktiv 90/426/EEG och 90/427/EEG avseende metoder för identifiering av hästdjur,
- 10) *laxfisk* fisk som hör till familjen Salmonidae,
- 11) *hjortdjur* djur som hör till familjen Cervidae, och
- 12) *insjöområde* sjöar, tjärnar, sådana delar av älvar och älvmyrningar dit vandringsfisk från havsområdet inte kan vandra eller dit den kan vandra bara genom att passera minst två vandringshinder längs en fiskväg, samt djurhållningsplatser som tar vatten från de nämnda vattenområdena eller som använder grundvatten.

3§

Obligatorisk hälsoövervakning

Den obligatoriska hälsoövervakningen utförs för att övervaka salmonella som har betecknats som en djursjukdom som ska bekämpas.

Hälsoövervakning ska genomföras på djurhållningsplatser för höns eller kalkoner där

- 1) kläckägg ruvas och kycklingar kläcks (*kläckeri*),
- 2) avelsfjäderfä föds upp från kycklingar till värpstadiet (*uppfödningstall*),
- 3) avelsfjäderfä i värpstadiet hålls (*värpstall*),
- 4) broilrar eller kalkoner föds upp från kycklingar till slaktålder (*uppfödningstall för broilrar och kalkoner*) och från vilka fåglar levereras till ett slakteri eller fjäderfäkött överläts direkt till konsumenten,
- 5) värphöns föds upp från kycklingar till värpstadiet (*hönsuppfödningstall*), eller
- 6) värphöns i värpstadiet hålls (*hönseri*) och från vilka ägg överläts till en förpackningsanläggning, en äggproduktanläggning, detaljhandeln eller direkt till konsumenten.

Hälsoövervakning behöver dock inte genomföras i ett kläckeri, ett uppfödningstall, ett värpstall eller ett hönsuppfödningstall om fåglar som kläcks eller föds upp där eller avkomman till fåglarna inte levereras till en djurhållningsplats som avses i 2 mom. 4 eller 6 punkten.

Hälsoövervakning ska också genomföras på sådana djurhållningsplatser för andra svin än sällskapsdjur och hägnade vildsvin där rekryteringsdjur produceras för att säljas eller för att överlätas till andra djurhållningsplatser.

Hälsoövervakning ska dessutom genomföras på djurhållningsplatser för andra nötkreatur än bison och vattenbuffel

- 1) där annan obehandlad mjölk än råmjölk produceras för att överlätas till konsumenten i en livsmedelslokal som finns i anslutning till djurhållningsplatsen,

2) där annan obehandlad mjölk än råmjölk produceras för att levereras till en med stöd av livsmedelslagen (23/2006) godkänd anläggning från vilken mjölken släpps ut på marknaden som icke värmebehandlad mjölk, eller

3) från vilken semintjurar levereras till en station för insamling av sperma.

4§

Frivillig hälsoövervakning

Frivillig hälsoövervakning kan genomföras för att övervaka

1) renibakterios (*BKD*) hos fisk på sådana djurhållningsplatser inom insjöområden där laxfiskar eller könsceller från dem föds upp för utplantering eller för förflyttning till någon annan djurhållningsplats för fortsatt uppfödning,

2) maedi-visna och caprine arthritis-encephalitis (*CAE*) på djurhållningsplatser där det hålls får eller getter,

3) klassisk skrapie på djurhållningsplatser där det hålls får eller getter, och

4) tuberkulos hos hjortdjur på djurhållningsplatser där det hålls hjortdjur.

5§

Tillståndsplikt för verksamhet i samband med artificiell reproduktion av djur

Kraven på tillståndsplikt för verksamhet i samband med artificiell reproduktion av djur tillämpas på samling, hantering och förvaring av sperma från nötkreatur, svin, får, getter och hästdjur samt på samling, produktion och förvaring av embryon från dessa djur.

2 kap.

Obligatorisk salmonellaövervakning

6§

Provtagning och sändande av prover för analys

En aktör som är ansvarig för en djurhållningsplats där obligatorisk salmonellaövervakning ska enligt 3§ genomföras ska följa hälsotillståndet hos hönor, kalkoner, nötkreatur och svin som hålls på djurhållningsplatsen samt regelbundet ta

eller låta ta salmonellaprov på djuren på djurhållningsplatsen. Aktören ska sända proverna för analys till ett laboratorium som avses i 77§ 1 mom. i lagen om djursjukdomar.

7§

Lämnande av resultaten av provtagning till myndigheten

En aktör som är ansvarig för en djurhållningsplats ska lämna kommunalveterinären information om provtagning enligt 6§ och om analysresultaten.

8§

Anmälan om anskaffning av nya fåglar till djurhållningsplatsen

En aktör som är ansvarig för en djurhållningsplats som avses i 3§ 2 mom. ska till kommunalveterinären anmäla anskaffningen av nya fåglar till djurhållningsplatsen. Anmälan ska göras inom två veckor från det att fågelflocken har anlänt. Alternativt kan kommunalveterinären underrättas på förhand om planerade ankomsttider för nya flockar under följande kalenderår.

Aktören ska dessutom på begäran ge in till Livsmedelssäkerhetsverket ett sammandrag över antalet fågelflockar som året innan hölls på djurhållningsplatsen.

9§

Anmälan om salmonellasmitta

Om det på en djurhållningsplats som avses i 3§ har konstaterats salmonellasmitta hos något annat djur på djurhållningsplatsen än höna, kalkon, nötkreatur eller svin eller hos en människa som varaktigt bor på gården eller deltar i skötseln av djuren på djurhållningsplatsen, ska den aktör som är ansvarig för djurhållningsplatsen anmäla saken till kommunalveterinären.

3 kap.

Frivillig övervakning av BKD

10§

Inspektioner, provtagning och sändande av prover för analys

En aktör som är ansvarig för en djurhållningsplats där frivillig hälsoövervakning med avseende på BKD (*BKD-övervakning*) genomförs ska sörja för att kommunalveterinären en gång om året inspekterar djurhållningsplatsen för att övervaka sjukdomen. Inspektionerna av samma ägares dammar med naturligt foder får förenas till en inspektion.

Aktören ska dessutom se till att behövliga prover med avseende på den sjukdom som övervakas tas på fiskarna och att proverna sänds för analys till ett laboratorium som avses i 77§ 1 mom. i lagen om djursjukdomar.

11§

Anmälan om sjukdom

En aktör som förbundit sig till BKD-övervakning ska omedelbart anmäla till kommunalveterinären, om fiskar på djurhållningsplatsen har symptom som tyder på BKD eller om det av någon annan orsak finns en misstanke om eller om det konstateras att sjukdomen i fråga förekommer på djurhållningsplatsen.

I de fall som avses i 1 mom. får aktören inte överlåta laxfiskar eller könsceller från sådana till andra djurhållningsplatser som omfattas av BKD-övervakning.

12§

Anskaffning av fiskar och könsceller från fisk till djurhållningsplatsen

En djurhållningsplats där BKD-övervakning genomförs får skaffa laxfiskar och könsceller från dem endast enligt följande:

- 1) fiskar och könsceller från sådana djurhållningsplatser där BKD-övervakning genomförs och som vid klassificering placeras i hälsokategori 1,
- 2) könsceller från frilevande fiskar av hon- eller hankön under förutsättning att fiskarna eller minst 60 stycken harrar, sikar och siklöjor som fångats på samma ställe vid analys av prover som tagits i samband med mjölkningen har konstaterats vara fria från BKD, och
- 3) frilevande fiskar som genom tillräckliga undersökningar i karantän har konstaterats vara fria från BKD.

Djurhållningsplatsen får dessutom skaffa laxfiskar och könsceller från laxfiskar från en sådan djurhållningsplats i någon stat inom eller utanför Europeiska unionen som uppfyller de villkor för förekomst av den övervakade sjukdomen i fråga och för övervakning av sjukdomen som motsvarar villkoren för klassificering i hälsokategori 1 enligt denna förordning, eller som finns i ett område som Europeiska kommissionen har beviljat sjukdomsfri status.

13§

Hälsoklassificering i anslutning till BKD-övervakning

De djurhållningsplatser där BKD-övervakning genomförs indelas i följande hälsokategorier:

- 1) djurhållningsplatser som är fria från BKD,
- 2) djurhållningsplatser där risken för BKD hanteras på ett kontrollerat sätt, och
- 3) andra djurhållningsplatser som omfattas av BKD-övervakning.

Djurhållningsplatsen klassificeras i hälsokategori 1, om

- 1) BKD inte tidigare har förekommit på djurhållningsplatsen, eller den fisk, hos vilken BKD har påvisats eller som har utsatts för BKD, har avlägsnats från djurhållningsplatsen för att utrota BKD och odlingsbassängerna för denna fisk har rengjorts och desinficerats,
- 2) BKD-övervakning har genomförts på djurhållningsplatsen åtminstone under de två närmast föregående åren och BKD inte har förekommit på djurhållningsplatsen under denna tid,
- 3) de förpliktelser och begränsningar som anges i 10–12§ har iakttagits på djurhållningsplatsen åtminstone under de två närmast föregående åren, och
- 4) risken för spridning av sjukdom från eventuella djurhållningsplatser i närheten av djurhållningsplatsens vattentag och från frilevande fiskar i närheten av den nämnda platsen inte är betydande.

Den minimitid om två år som föreskrivs i 2 mom. 2–3 punkten gäller dock inte en djurhållningsplats som nyligen har varit helt tömd på fisk och vatten i minst sex veckors tid efter att hållningsplatsen har rengjorts och desinficerats, förutsatt att till djurhållningsplatsen har anskaffats ny fisk och nya könsceller endast på det sätt som anges i 12§ och att fiskarna och könscellerna har undersökts avseende BKD efter förflyttningen.

Djurhållningsplatsen klassificeras i hälsokategori 2, om

- 1) BKD inte tidigare har förekommit på djurhållningsplatsen, eller den fisk, hos vilken BKD har påvisats eller som har utsatts för BKD, har avlägsnats från djurhållningsplatsen för att utrota BKD och odlingsbassängerna för denna fisk har rengjorts och desinficerats,

2) BKD-övervakning genomförs på djurhållningsplatsen och BKD inte veterligen förekommer där, och

3) de förpliktelser och begränsningar som anges i 10—12§ iakttas på djurhållningsplatsen.

I andra fall än de som avses i 2—4 mom. klassificeras djurhållningsplatsen i hälsokategori 3.

4 kap.

Frivillig maedi-visna- och CAE-övervakning

14§

Inspektioner, provtagning och sändande av prover för analys

En aktör som är ansvarig för en djurhållningsplats där frivillig hälsoövervakning med avseende på maedi-visna och CAE (*maedi-visna-övervakning*) genomförs ska sörja för att kommunalveterinären regelbundet besöker djurhållningsplatsen för att inspektera de får och getter som är äldre än 12 månader, tar maedi-visna- och CAE-prover på dem i samband med besöken och sänder proverna för analys till ett laboratorium som avses i 77§ 1 mom. i lagen om djursjukdomar.

Inspektions- och provtagningsbesök ska göras enligt följande:

- 1) fem besök med 12—18 månaders mellanrum, och
- 2) därefter regelbundet med 32—38 månaders mellanrum.

Med avvikelse från vad som bestäms i 2 mom. 1 punkten ska det dock göras två inspektions- och provtagningsbesök med 12—18 månaders mellanrum, om det gäller en ny djurhållningsplats eller en djurhållningsplats som helt har tömts på får och getter och därefter rengjorts och desinficerats och om de förbud och begränsningar som anges i 15§ har iakttagits på djurhållningsplatsen fram till det att provtagningen inleddes.

15§

Anskaffning av djur, embryon och könsceller till djurhållningsplatsen och kontakt med andra djur

En djurhållningsplats där det genomförs maedi-visna-övervakning får skaffa får och getter samt embryon och könsceller från dessa endast från en annan djurhållningsplats som omfattas av maedi-visna-övervakning och som har klassificerats i hälsokategori 1. Djuren på djurhållningsplatsen får inte heller annars på betesmark, utställningar eller andra motsvarande ställen komma i kontakt med får och getter från en annan djurhållningsplats än en sådan som har klassificerats i hälsokategori 1.

Djurhållningsplatsen får dock skaffa får och getter samt embryon och könsceller från dessa från en annan medlemsstat inom Europeiska unionen eller från en stat som inte är medlem, om aktören kan visa att djurhållningsplatsen för djuren eller donatordjuren för embryon eller könsceller uppfyller sådana villkor för förekomst av maedi-visna och CAE och för övervakning av sjukdomarna som motsvarar villkoren för klassificering i hälsokategori 1 enligt denna förordning.

16§

Hälsoklassificering i anslutning till maedi-visna-övervakning

De djurhållningsplatser där maedi-visna-övervakning genomförs indelas i följande hälsokategorier:

- 1) djurhållningsplatser som är fria från maedi-visna och CAE,
- 2) djurhållningsplatser där risken för maedi-visna och CAE hanteras på ett kontrollerat sätt, och
- 3) andra djurhållningsplatser som omfattas av maedi-visna-övervakning.

Djurhållningsplatsen klassificeras i hälsokategori 1, om

- 1) bestämmelserna om inspektions- och provtagningsbesök i 14§ har iakttagits och minst tre av de besök som avses i 14§ 2mom. eller, i de fall som avses i 14§ 3mom., minst ett besök har gjorts på djurhållningsplatsen,
- 2) de förbud och begränsningar som avses i 15§ har iakttagits på djurhållningsplatsen från och med det att provtagningen inleddes, och
- 3) laboratorieanalyserna av de prover som tagits vid de besök som avses i 1 punkten har färdigställts och maedi-visna eller CAE inte förekommer på djurhållningsplatsen.

Djurhållningsplatsen klassificeras i hälsokategori 2, om

- 1) bestämmelserna om inspektions- och provtagningsbesök i 14§ iakttas på djurhållningsplatsen,
- 2) de förbud och begränsningar som avses i 15§ iakttas på djurhållningsplatsen, och
- 3) maedi-visna eller CAE inte veterligen förekommer på djurhållningsplatsen.

I andra fall än de som avses i 2—3 mom. klassificeras djurhållningsplatsen i hälsokategori 3.

5 kap.

Frivillig skrapieövervakning

17§

Förpliktelser i anslutning till skrapieövervakning

En aktör som är ansvarig för en djurhållningsplats där frivillig hälsoövervakning med avseende på klassisk skrapie (*skrapieövervakning*) genomförs ska sörja för att man på den djurhållningsplatsen

- 1) iakttar de skyldigheter som anges i kapitel A avsnitt A punkt 1.2 led a—d och led g—i, eller punkt 1.3 led a—d och led g—i i bilaga VIII till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001 om fastställande av bestämmelser för förebyggande, kontroll och utrotning av vissa typer av transmissibel spongiform encefalopati (TSE-förordningen),
- 2) tar prover på slaktade får och getter samt på får och getter som dött eller avlivats på djurhållningsplatsen för undersökningar enligt led f i den ovannämnda punkten 1.2 eller led f i den ovannämnda punkten 1.3, och
- 3) sänder proverna för analys till ett sådant laboratorium som avses i 77§ 1 mom. i lagen om djursjukdomar.

De regelbundna veterinärinspektioner på djurhållningsplatsen som ingår i skrapieövervakningen ska utföras av kommunalveterinären.

18§

Hälsoklassificering i anslutning till skrapieövervakning

De djurhållningsplatser där skrapieövervakning genomförs indelas i följande hälsokategorier:

- 1) djurhållningsplatser där risken för klassisk skrapie är obetydlig,
- 2) djurhållningsplatser där risken för klassisk skrapie hanteras på ett kontrollerat sätt, och
- 3) andra djurhållningsplatser som omfattas av övervakning av klassisk skrapie.

Djurhållningsplatsen klassificeras i hälsokategori 1, om den uppfyller villkoren i kapitel A avsnitt A punkt 1.2 i bilaga VIII till TSE-förordningen.

Djurhållningsplatsen klassificeras i hälsokategori 2, om den uppfyller villkoren i kapitel A avsnitt A punkt 1.3 i bilaga VIII till TSE-förordningen.

I andra fall än de som avses i 2 och 3 mom. klassificeras djurhållningsplatsen i hälsokategori 3. Djurhållningsplatsen kan klassificeras i den kategorin också när det finns en formell misstanke om förekomst av klassisk skrapie på djurhållningsplatsen.

En djurhållningsplats som klassificerats i hälsokategori 1 eller 2 ska omklassificeras i hälsokategori 3, om klassisk skrapie konstateras på djurhållningsplatsen eller om djurhållningsplatsen enligt en utredning över sjukdomens ursprung och utbredning har varit i kontakt med en sådan djurhållningsplats där klassisk skrapie har konstaterats förekomma.

6 kap.

Frivillig övervakning av tuberkulos hos hjorddjur

19§

Inspektioner

En aktör som är ansvarig för en djurhållningsplats där frivillig hälsoövervakning med avseende på tuberkulos hos hjorddjur (*övervakning av tuberkulos hos hjorddjur*) genomförs ska sörja för att kommunalveterinären besöker djurhållningsplatsen tre gånger och inspekterar alla hjorddjur på djurhållningsplatsen som är äldre än sex månader med avseende på tuberkulos hos hjorddjur så att inspektionerna utförs med minst tre månaders mellanrum och att det mellan den första och den tredje inspektionen är minst 12 månader.

Efter de inspektioner som avses i 1 mom. ska aktören se till att kommunalveterinären med 24–30 månaders mellanrum inspekterar djurhållningsplatsens hjorddjur av honkön som är äldre än 12 månader och hjorddjur av hankön som är äldre än 24 månader med avseende på tuberkulos hos hjorddjur.

I samband med inspektionerna ska nödvändiga prover tas på djuren.

20§

Anskaffning av djur till djurhållningsplatsen

En djurhållningsplats där övervakning av tuberkulos hos hjorddjur genomförs får skaffa hjorddjur endast från en annan djurhållningsplats som omfattas av övervakning av tuberkulos hos hjorddjur och som har klassificerats i hälsokategori 1.

Djurhållningsplatsen får dock skaffa hjorddjur från en annan medlemsstat inom Europeiska unionen eller från en stat som inte är medlem, om aktören kan visa att djurhållningsplatsen för dessa djur uppfyller sådana villkor för förekomst av tuberkulos hos hjorddjur och för övervakning av sjukdomen som motsvarar villkoren för klassificering i hälsokategori 1 enligt denna förordning.

Med avvikelse från vad som bestäms i 19§ behöver inspektionerna enligt 1 mom. i den paragrafen inte göras på sådana djur som skaffats till djurhållningsplatsen i enlighet med vad som föreskrivs i denna paragraf.

21§

Hälsoklassificering i anslutning till övervakning av tuberkulos hos hjorddjur

De djurhållningsplatser där övervakning av tuberkulos hos hjorddjur genomförs indelas i följande hälsokategorier:

- 1) djurhållningsplatser som är fria från tuberkulos hos hjorddjur, och
- 2) andra djurhållningsplatser som omfattas av övervakning av tuberkulos hos hjorddjur.

Djurhållningsplatsen klassificeras i hälsokategori 1, om

- 1) bestämmelserna om inspektioner av djur i 19§ har iakttagits på djurhållningsplatsen och resultaten av de inspektioner som avses i 1 mom. i den paragrafen har färdigställts,

2) de begränsningar som anges i 20§ har iakttagits på djurhållningsplatsen från det att inspektionerna enligt 19§ inleddes, och

3) tuberkulos hos hjorddjur inte förekommer på djurhållningsplatsen.

I andra fall än de som avses i 2 mom. klassificeras djurhållningsplatsen i hälsokategori 2.

7 kap.

Särskilda bestämmelser

22§

Närmare bestämmelser om kontroller, inspektioner och undersökningar i anslutning till hälsoövervakning

Närmare bestämmelser om provtagning för obligatorisk och frivillig hälsoövervakning, sändande av proverna för analys och journalföring av proverna, de hälsokontroller som ingår i den frivilliga hälsoövervakningen samt om frekvensen av och innehållet i de myndighetsinspektioner som utförs i anslutning till hälsoövervakning utfärdas med stöd av 8§ 3 mom. och 9§ 4 mom. i lagen om djursjukdomar genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

23§

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2014.

24§

Övergångsbestämmelser

Om det för verksamhet med anknytning till artificiell reproduktion av hästdjur krävs att stationen för insamling av sperma, embryosamlingsgruppen, embryoproduktionsgruppen eller spermalagret ska godkännas enligt 5§, men detta inte krävs enligt de bestämmelser som gällde vid denna förordnings ikraftträdande, ska aktören inom ett år från förordningens ikraftträdande ansöka om godkännande.

En aktör vars djurhållningsplats eller djur på djurhållningsplatsen vid tidpunkten för denna förordnings ikraftträdande hör till den högsta hälsokategorin i enlighet med

hälsoövervakningsprogrammet för BKD, maedi-visna, CAE eller tuberkulos hos hjorddjur, har rätt att få sin djurhållningsplats klassificerad i hälsokategori 1, om aktören inom ett år från ikraftträdandet av förordningen har förbundit sig till övervakning av sjukdomen i fråga och om man på djurhållningsplatsen efter ikraftträdandet har iakttagit de begränsningar som enligt denna förordning gäller för anskaffning av djur, embryon och könsceller.

Hälsokontroller eller provtagningar som ingår i övervakningen av BKD, maedi-visna och CAE eller tuberkulos hos hjorddjur eller myndighetsövervakning som inbegrips i programmet behöver inte genomföras och krävs inte heller för klassificering i en hälsokategori till den del motsvarande provtagningar, kontroller eller övervakning har genomförts i enlighet med de bestämmelser om hälsoövervakningsprogram som gällde innan denna förordning trädde i kraft och aktören inom ett år från förordningens ikraftträdande har förbundit sig till hälsoövervakning.

Kommissionens förordning (EU) nr 630/2013 ([32013R0630](#)); EUT nr L 179, 29.6.2013, s. 60

Helsingfors den 27 november 2013

Jord- och skogsbruksminister
Jari Koskinen

Äldre regeringssekreterare
Johanna Wallius